

**Міністерство освіти і науки України,
Мукачівський державний університет,
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

Збірник тез доповідей

I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції

16 квітня 2026 року

МУКАЧЕВО-2026

УДК 001.89:373.2.013:376.013(043.2)

НЗ4

Наукові пошуки молоді в галузі дошкільної та спеціальної освіти: збірник тез доповідей I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції (16 квітня 2026 р., Мукачєво) / За заг. Ред. В.В. Іванової. Мукачєво: Вид-во МДУ, 2026. 153с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «22» квітня 2026 р.)**

Рецензент:

Зданевич Лариса Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції, у яких висвітлено актуальні напрями розвитку дошкільної освіти в Україні та світі, розкрито сучасні підходи до організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, проаналізовано психолого-педагогічні аспекти розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Особливу увагу приділено впровадженню інноваційних технологій навчання і виховання, а також підготовці фахівців дошкільної та спеціальної освіти у закладах вищої освіти, визначенню основних викликів і перспектив їх професійного становлення.

Видання адресоване здобувачам вищої освіти, науковцям, педагогічним працівникам, а також усім, хто цікавиться питаннями розвитку дошкільної та спеціальної освіти.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Редакційна колегія:

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Атрощенко Тетяна Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Попович Оксана Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету, Мукачівський державний університет.

Чекан Оксана Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Кас'яненко Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

© Мукачівський державний університет, 2026

©Кафедра дошкільної та спеціальної освіти, 2026

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ
РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

<i>Арделан Яна Оттілівна,</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	85
<i>Науковий керівник: Дудаш Олена Сергіївна Бобрушко Наталія Василівна,</i> ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ОСНОВА ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ	88
<i>Науковий керівник: Дудаш Олена Сергіївна Дзямко Ангеліна Михайлівна, Продан Олеся Василівна,</i> САМОСТІЙНА ХУДОЖНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	91
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна Лішко Владислава Михайлівна,</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДОШКИ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	95
<i>Науковий керівник: Черепаня Наталія Іванівна Мінак Софія Володимирівна,</i> РАННЯ ДІАГНОСТИКА РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДО ОДНОГО РОКУ: МІЖГАЛУЗЕВИЙ ПІДХІД	98
<i>Науковий керівник: Поліщук Юлія Віталіївна Попович Анна Степанівна,</i> ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	107
<i>Науковий керівник: Попович Оксана Михайлівна Попович Марія-Ірина Віталіївна,</i> РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПИСЬМА У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	110
<i>Науковий керівник: Іванова Вікторія Вікторівна Сабов Альбіна Робертівна,</i> РОБОТИ З ПРИРОДНИМИ МАТЕРІАЛАМИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДОШКІЛЬНИКА	113
<i>Науковий керівник: Микуліна Антоніна Костянтинівна</i>	

НАПРЯМ 4

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ДОШКІЛЬНІЙ ТА СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ	118
<i>Диусь Каріна Іванівна,</i> ІНТЕГРАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ І ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	118
<i>Науковий керівник: Кас'яненко Оксана Миколаївна</i>	

НАПРЯМ 3
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ
РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

*Арделан Яна Оттілівна,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальності А2 Дошкільна освіта
Науковий керівник: Дудаш Олена Сергіївна,
доктор філософії, старший викладач
кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти
та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачєво*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДИТИНИ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану, як наголошують С. Жейнова та Ю. Бехтер, особливої актуальності набуває проблема збереження здоров'я дітей, які є найбільш уразливою категорією населення. Вони реагують не лише на травмуючі події, а й на емоційний стан дорослих, що їх оточують, що позначається на поведінці, емоційній сфері та пізнавальних процесах дітей раннього й дошкільного віку та може спричиняти певні порушення. У таких обставинах надзвичайно важливими залишаються підтримка та педагогічний супровід дитини. Ефективним засобом цього виступає цілеспрямовано організована рухова активність, яка сприяє зміцненню фізичного й психоемоційного стану дітей. Погоджуємося з авторами, що проблема збереження фізичного здоров'я дітей раннього та дошкільного віку є вкрай актуальною сьогодні, а освітнє середовище має бути не лише безпечним, а й змістовним, цікавим, мотивувальним, розвивальним і ресурсним [1, с.414].

Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку є одним із пріоритетних завдань як педагогів, так і батьків. Уже з ранніх років дитина має усвідомлювати, які дії сприяють зміцненню її здоров'я, а також розуміти чинники, що можуть викликати захворювання та негативно впливати

на організм [2, с.637]. Науковці підкреслюють, що здоров'я, виховання і навчання перебувають у тісному взаємозв'язку та взаємозалежності: чим кращий стан здоров'я дошкільника, тим вищі його освітні досягнення, рівень мотивації та здатність протистояти несприятливим впливам середовища [2, с.638].

Здоров'язбережувальна компетентність визначена як одна із ключових для дошкільної освіти компетентностей дитини і означає «здатність дитини до застосування навичок здоров'язбережувальної поведінки відповідно до наявної життєвої ситуації; дотримання основ здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я у повсякденній життєдіяльності» [3]. Результатом сформованості цієї компетентності є прагнення оволодівати способами збереження й зміцнення власного здоров'я, наявність базових знань про людину, її організм і засади здорового способу життя. Вона також передбачає стійку мотивацію еколого-валеологічного спрямування до самопізнання та пізнання довкілля, що спонукає до свідомого застосування навичок здоров'язбережувальної поведінки [3].

З метою забезпечення належного рівня фізичного та психоемоційного здоров'я дітей дошкільного віку О. Марчук та співавтори рекомендують в закладах дошкільної освіти активно впроваджувати сучасні здоров'язбережувальні технології, які розуміють як «комплекс заходів, які здійснюють працівники ЗДО із метою покращення фізичного та психоемоційного здоров'я дошкільників із залученням батьків та громадськості» [2, с.639].

Актуальними для нашого дослідження є узагальнені авторами підходи до трактування дефініції «здоров'язбережувальні технології: дитиноорієнтований – передбачає організацію навчання й виховання з урахуванням індивідуальних, вікових і психофізіологічних особливостей дітей; діяльнісний – ґрунтується на доцільному поєднанні традиційних і нетрадиційних технологій у повсякденній діяльності дошкільників; компетентнісний – спрямований на формування в дітей базових знань про здоров'я та засади здорового способу життя; інтегрований – передбачає використання здоров'язбережувальних технологій

під час занять, виховних заходів і в ігровій діяльності; середовищний – орієнтований на створення безпечного, сприятливого для здоров'я освітнього середовища; інформаційно-просвітницький – забезпечує популяризацію здорового способу життя серед батьків і громадськості; фізично-руховий – акцентує увагу на розвитку фізичного здоров'я та рухової активності дітей [2, с.639-640].

Отже, здоров'язбережувальна компетентність дитини-дошкільника – це інтегрована характеристика особистості, що відображає сформованість у неї елементарних знань про здоров'я та здоровий спосіб життя, позитивного ставлення до власного здоров'я, а також умінь і навичок, спрямованих на його збереження та зміцнення у повсякденній діяльності. Особливо актуальним питання її формування постає в умовах воєнного стану, коли психоемоційне напруження, зміна звичного способу життя та обмеження безпечного освітнього середовища можуть негативно позначатися на фізичному й психічному здоров'ї дітей.

Література:

1. Жейнова С.С., Бехтер Ю.С. Підтримка та збереження фізичного здоров'я дітей раннього та дошкільного віку в умовах воєнного стану. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка»*, 2025. №10 (56). С.414-423.

2. Марчук О.О., Мельничук Л.Б., Шкабаріна М.А. Формування здоров'язбережувальної компетенції здобувачів дошкільної освіти в умовах воєнного стану. *Вісник науки та освіти*, 2023. №5(11). С.634-644.

3. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція. Наказ МОН України №33 від 12.01.2021. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>